

запису, що набуває особливої ефективності при засвоєнні складних граматичних конструкцій або фрагментів, важких для сприйняття.

Серед вправ, які доцільно застосовувати після перегляду, слід виділити ті, які спонукають студентів до творчої самостійної роботи та розвитку мовних навичок, а саме:

- перефразування — переказ частини аудіовізуальної інформації за допомогою синонімічних конструкцій;
- перестановка слів у реченні — цей вид вправ особливо ефективний при засвоєнні порядку слів у іншомовному реченні;
- вправи на зіставлення відомих фактів із щойно побаченими;
- дискусії та рольові ігри.

Використання навчальних посібників по аудіо-, відеокурсу також має низку значних переваг: структурованість інформації, поєднання різних видів вправ, органічно дібрані теми, які дають змогу студентам добре і швидко засвоїти лексичний матеріал.

За умов дотримання вищезазначених принципів при викладанні іноземних мов досягається максимальний позитивний ефект від використання аудіовізуальної інформації, а саме, навчальний матеріал краще засвоюється та запам'ятовується, прискорюється темп навчання, підвищується зацікавленість студентів до вивчення іноземної мови.

Н. А. Мовчанюк, викладач англ. мови
Р. А. Геращенко, ст. викладач англ. мови
кафедра іноземної мови
фінансово-економічного факультету

ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ ШКОЛИ

Динаміка розвитку науки, техніки та економіки нині така, що професійні знання старіють кожні 3—4 роки. Щоб успішно протистояти бракові кваліфікованих спеціалістів, необхідно переосмислити ставлення до освіти та професійної підготовки. Виникла потреба у створенні нової технологічної системи, яка дозволила б передати більшій кількості людей більший обсяг інформації та спеціальних знань. Одним з найперспективніших напрямів у цьому відношенні є запровадження дистанційного навчання.

Дистанційне навчання забезпечує «доставку знань» на робоче місце, можливість навчатися, не залишаючи роботу. Для студентів з'являється можливість вибирати навчальні курси, незалежно від географічного розташування інститутів. Цей спосіб навчання дає можливість охопити більшу кількість слухачів порівняно з традиційними способами навчання.

Через Інтернет/Інтранет (on-line) (Internet Based Training) — сервіси Інтернет, такі як WWW, FTP, Chat, Telnet, ще більше розширюють можливості дистанційного навчання. Учні, яким доступний on-line, можуть самостійно отримувати завдання та навчальні матеріали із сервера, шукати додаткову інформацію у Інтернет, обмінюватися досвідом з іншими учнями. Головна проблема — висока вартість режиму on-line і його недоступність для багатьох.

В Україні вже наявні і швидко розвиваються технології, необхідні для забезпечення дистанційного навчання. Великою перевагою цього способу навчання є можливість використання комбінації різних технологій, засобів комунікацій в процесі навчання, наприклад: Інтернет/Інтранет (Web, e-mail), навчальні матеріали на CD, відео-аудіо-курси, та інше.

Найбільш ефективними для дистанційної освіти в плані засвоєння студентами матеріалу є відеоконференції. Студент може брати участь в семінарах та конференціях, безпосередньо контактувати з викладачем, професором, віддаленим від нього на тисячі кілометрів, і отримувати консультації. Крім того, студент так само як і викладач, отримує доступ до міжнародних інформаційних центрів, бібліотек різних університетів, банків наукової та навчальної інформації, розміщеної в різних країнах. Існує два види ДН: пасивний та активний.

Окрім організації відеоконференцій, в Internet існує ряд інших можливостей для дистанційної освіти, наприклад, тут можна здійснити розсилку матеріалів (чи комп'ютерних навчальних курсів) по електронній пошті; забезпечити зворотний зв'язок (передачу результатів тестування, контрольних, курсових і дипломних робіт); провести обговорення, опитування чи екзамен в діалоговому режимі; отримати доступ до інформації на певну тематику.

Найбільш значима проблема для системи освіти майбутнього — це інтеграція, створення єдиного освітнього та інформаційного простору.

Ця глобальна проблема буде вирішуватися через педагогічні та інформаційні технології.

Телекомунікація (електронна пошта, телеконференції, у тому числі аудіо- та відеоконференції) дозволяють студентам самостійно формувати свій погляд на те, що діється у світі, усвідомлювати багато явищ та досліджувати їх з різних точок зору.

Кого у першу чергу сьогодні може зацікавити система дистанційного навчання? За даними, до цієї категорії можна віднести:

- студентів заочних відділень;
- студентів, які бажають навчатися за двома та більше навчальними програмами або окремими дисциплінами для отримання додаткової спеціальності;
- школярів та студентів, які змушені часто змінювати місце помешкання через специфіку роботи їх батьків (геологи, військові, будівельники та ін.). Деякі категорії керівних працівників, яким завжди важко звільнити час на навчання.

Досвід сучасного дистанційного навчання показує його величезні переваги:

1. Незважаючи на велику відстань між учителями та учнями, спілкування між ними відбувається жваво та оперативно, у дохідливій та привабливій формі;
2. Процес навчання став цікавим для найлінійніших учнів; приваблива сила комп'ютера примушує їх забувати про труднощі запитань.
3. Можливість «висвітитися» на весь світ примушує їх критично і об'єктивно оцінювати свої знання та можливості; вони мимоволі «підтягуються», дізнаються багато нового.
4. Робота окремих учнів над черговим завданням вносить позитивний внесок у різноманітність у повсякденне життя всього ВНЗ.
5. Навчання стало комплексним і творчим. Щоб відповісти на одне найменше запитання, недостатньо заглянути до якогось підручника. Часто готової відповіді немає в жодних джерелах — її доводиться створювати самому, напружувати свій мозок.

Успіх дистанційного проекту залежить від багатьох чинників — ідеї проекту, його привабливості, продуманості, технологічності, адміністрування та багатьох інших причин.

Дані для порівняння трьох систем навчання на користь дистанційної освіти:

Наші студенти завтра — це люди, покликані робити важливі рішення.

Розвиток системи дистанційної освіти має на меті підвищення ефективності та якості підготовки спеціалістів шляхом створення умов для безперервної освіти, тобто освіти «через все життя».

Показник	Дистанційне навчання	Комп'ютерне навчання	Очне навчання
Темп навчання	Довільний, яким керують за бажанням учня	Довільний, яким керують за бажанням учня	Яким керують за програмою роботи навчального закладу
Зв'язок з викладачем	Через мережу	Відсутній	Безпосередній
Можливість адаптації навчального курсу до вимог учнів	Висока	Низька	Низька
Якість контролю знань	Висока	Низька	Середня
Централізований контроль навчального процесу	Можливий	Неможливий	Ускладнений
Витрати на навчання	Низькі	Низькі	Високі
Витрати на підготовку курсу	Вищі, ніж для очного навчання; нижчі, ніж для комп'ютерного навчання	Вищі, ніж для очного і дистанційного навчання	
Пропускна здатність викладача	Висока	Викладач не потрібен	Низька
Предметні сфери	Обмежені	Обмежені	Необмежені
Легкість використання єдиних нових навчальних матеріалів	Можливо	Ускладнено	Дуже ускладнено
Швидкість навчання	Середня, згідно з обраним темпом навчання	Низька	Висока